

14. 3. 2024

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Elektronické právní jednání - lze nahradit kvalifikovaný podpis?

Dle obecné právní úpravy českého právního řádu obsažené v zákoně č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“ je předpokladem platnosti právního jednání v písemné podobě, kterým se např. uzavírá smlouva, ale i jednostranných právních jednání (prohlášení, podnět atp.), mimo jiné i připojení podpisu jednajících.

Náležitosti platného právního jednání v písemné formě, s akcentem na soukromé listiny, upravují zejména následující ustanovení (podstatné výňatky autorů):

§ 561

(1) K platnosti právního jednání učiněného v písemné formě se vyžaduje podpis jednajícího. Podpis může být nahrazen mechanickými prostředky tam, kde je to obvyklé. Jiný právní předpis stanoví, jak lze při právním jednání učiněném elektronickými prostředky písemnost elektronicky podepsat.

§ 562

(1) Písemná forma je zachována i při právním jednání učiněném elektronickými nebo jinými technickými prostředky umožňujícími zachycení jeho obsahu a určení jednající osoby.

§ 565

Je na každém, kdo se dovolává soukromé listiny, aby dokázal její pravost a správnost. Je-li soukromá listina použita proti osobě, která listinu zjevně podepsala, nebo proti jejímu dědici nebo proti tomu, kdo nabytí jmění při přeměně právnické osoby jako její právní nástupce, má se za to, že pravost a správnost listiny byla uznána.

§ 574

Na právní jednání je třeba spíše hledět jako na platné než jako na neplatné.

§ 586

(2) Nenamítne-li oprávněná osoba neplatnost právního jednání, považuje se právní jednání za platné.

Elektronický podpis

Stále oblíbenějšími mezi uživateli jsou elektronické prostředky umožňující právní jednání realizovat vzdáleně, bez nutnosti fyzické přítomnosti. Možnosti elektronické identifikace a služeb vytvářejících důvěru jsou aktuálně upraveny především v nařízení eIDAS[1] a podpůrně pak ve zvláštním zákoně[2]. Klíčovou součástí pak je samozřejmě zejména úprava elektronického podpisu.

Platná právní úprava obsahuje tyto základní druhy elektronického podpisu, jež se od sebe liší především mírou autenticity:

- a. „**prostý**“ (jednoduchý) elektronický podpis,
- b. **zaručený** elektronický podpis (splňuje požadavky stanovené v článku 26 nařízení eIDAS),
- c. **zaručený** elektronický podpis **založený na kvalifikovaném certifikátu** pro elektronický podpis (kvalifikovaný certifikát splňuje požadavky stanovené v příloze I nařízení eIDAS),
- d. **kvalifikovaný** elektronický podpis (je vytvořen kvalifikovaným prostředkem pro vytváření elektronických podpisů a je založen na kvalifikovaném certifikátu pro elektronické podpisy).

Zákonodárce užívá pro el. podpisy pod bodem c. a d. výše souhrnnou legislativní zkratku **uznávaný elektronický podpis** (viz níže citované ustanovení § 6 odst. 2 Zákona),

Typy subjektů

Dle typu jednajícího, respektive adresáta právního jednání definuje Zákon požadavky na druh nezbytného elektronického podpisu v ustanoveních § 6 a 7 tak, že k „*podepisování elektronickým podpisem lze použít **pouze kvalifikovaný elektronický podpis, podepisuje-li elektronický dokument, kterým činí úkon nebo právně jedná stát, územní samosprávný celek, právnická osoba zřízená zákonem nebo právnická osoba zřízená nebo založená státem, územním samosprávným celkem nebo právnickou osobou zřízenou zákonem nebo jejich orgán anebo jiná jejich součást (dále jen "veřejnoprávní podepisující"), nebo činí úkon osoba neuvedená v písmenu a) při výkonu své působnosti.***“

Dle adresáta právního jednání pak Zákon stanoví, že „*k podepisování elektronickým podpisem lze použít **pouze uznávaný** (definice viz výše – pozn. autorů) elektronický podpis, podepisuje-li se elektronický dokument, kterým se činí úkon **vůči veřejnoprávnímu podepisujícímu** nebo jiné osobě **v souvislosti s výkonem jejich působnosti.***“

V neposlední řadě pak zákon stanoví požadavky na použitý elektronický podpis ve zbytkové klauzuli §7 Zákona: „*k podepisování elektronickým podpisem lze použít **zaručený elektronický podpis, uznávaný elektronický podpis, případně jiný typ elektronického podpisu, podepisuje-li se elektronický dokument, kterým se právně jedná jiným způsobem než způsobem uvedeným v § 5.***“

Z výše uvedeného vyplývá, že veřejnoprávní podepisující může elektronicky právně jednat pouze za použití kvalifikovaného elektronického podpisu, vůči veřejnoprávnímu podepisujícímu v souvislosti s výkonem jeho působnosti je pak elektronický podpis považován za vlastnoruční podpis jen s využitím uznávaného elektronického podpisu, **v ostatních případech, a tedy také ve všech soukromoprávních právních jednáních, je pak možné právně jednat všemi dostupnými druhy elektronického podpisu, včetně el. podpisu tzv. prostého.**

Jistá opatrnost je nezbytná zejména při vědomí, že prostým elektronickým podpisem může být

prakticky jakákoliv forma podpisu, včetně naskenované podoby vlastnoručního podpisu, ale i jen běžného uvedení jména na konci e-mailové zprávy. Z uvedeného je zjevné, že podvrhnout takový druh podpisu není vůbec obtížné, a to bez ohledu na možné právní následky takového jednání, jejichž rozbor není předmětem této úvahy. V této souvislosti lze akcentovat např. obecnou povinnost právnických osob jednat s péčí řádného hospodáře a z ní plynoucí požadavky na právní závaznost a vymahatelnost právních vztahů, do kterých taková osoba vstupuje.

Obecně lze konstatovat, že požadavek soukromoprávního subjektu jako subjektu právních vztahů na míře formálnosti konkrétního právního jednání by měl být přiměřený k řešené záležitosti, a to s přihlédnutím k zákonným požadavkům u vybraných právních jednání.

Prostředky elektronické identifikace jednající osoby

Nedílnou součástí všech druhů elektronických podpisů je pak více či méně důvěryhodné a jednoznačné spojení podpisu s podepisující osobou. Toto spojení je zajištěno u prostých elektronických podpisů důvěrou ve správnost tvrzené identifikace jednající osoby, u vyšších forem elektronického podpisu pak zpravidla jednoznačnou předchozí fyzickou a ad hoc i vzdálenou identifikací osoby.

Bezpečné a zaručené vzdálené elektronické ověření totožnosti jednající osoby je podstatou uznatelnosti a závaznosti elektronicky podepsaného dokumentu. Pokud se subjekt právního vztahu nechce vystavit nejistotě, bude-li konkrétní závazek z elektronicky podepsané smlouvy právně významný, závazný a vymahatelný, nezbyvá než se obrátit na identifikační prostředky vydané v souladu se zákonem o elektronické identifikaci^[3] kvalifikovaným správcem – poskytovatelem identifikačních prostředků, který získal akreditaci Ministerstva vnitra a je napojen na Národní bod pro identifikaci a autentizaci (NIA).

Stát nabízí následující identifikační prostředky:

1. **Občanský průkaz** s aktivovaným kontaktním elektronickým čipem vydaný Ministerstvem vnitra ČR po 1. 7. 2018,
2. **NIA ID** - zdarma poskytovaný identifikační prostředek vydávaný Digitální informační agenturou,
3. **Mobilní klíč eGovernmentu** - zdarma poskytovaný identifikační prostředek, který představuje využití přihlašování bez potřeby zadávání dalších ověřovacích kódů, vydávaný Digitální informační agenturou.

Soukromoprávní kvalifikovaní poskytovatelé v současné době nabízejí následující identifikační prostředky:

1. **MojeID** poskytované sdružením CZ.NIC, zájmového sdružení právnických osob,
2. **BankID** poskytované separátně 9 bankovními ústavami v rámci Bankovní identity,
3. **čipová karta Starcos** společnosti První certifikační autorita a.s.

Úrovně důvěry prostředků elektronické identifikace

Prostředky elektronické identifikace jsou pak dále vyhodnocovány dle úrovně záruky (důvěry), tedy

atributu, do jaké míry je daný autentizační prostředek důvěryhodný:

1. **nízká úroveň** označuje prostředek, který nabízí omezenou míru spolehlivosti u deklarované nebo uváděné totožnosti určité osoby,
2. **značná úroveň** označuje prostředek, který nabízí značnou míru spolehlivosti u deklarované nebo uváděné totožnosti určité osoby,
3. **vysoká úroveň** označuje prostředek, který nabízí vyšší míru spolehlivosti u deklarované nebo uváděné totožnosti určité osoby než prostředek pro elektronickou identifikaci se značnou úrovní záruky.

Požadavky na jednotlivé úrovně záruky jsou definovány v prováděcím nařízení č. 2015/1502, které obsahuje celkem 16 kritérií hodnotících důvěryhodnost poskytnutých atributů a autentizačního prostředku. Výslednou hodnotu úrovně důvěry definuje jeho nejslabší článek.

Jedním z určujících kritérií jsou pak např. způsob doručení a aktivace prostředku, nebo např. "vlastnosti prostředku elektronické identifikace", kdy:

1. pro **nízkou** úroveň záruky požadavek na minimálně **jednofaktorovou autentizaci**,
2. pro **značnou** úroveň záruky využití min. **dvou nezávislých faktorů autentizace**,
3. a pro **vysokou** úroveň záruky využití takového **prostředku, který chrání proti vyhotovení duplikátů a neoprávněné manipulaci**, tj. např. eID karet či tokenů.

Z uvedeného vyplývá, že úroveň záruky může ovlivnit i samotný uživatel prostředku elektronické identifikace, a to volbou metody autentizace.

Platnost právního jednání

K platnosti právního jednání je obecnou právní úpravou obsaženou v občanském zákoníku vyžadována skutečná, svobodná a vážná vůle jednajícího subjektu. Pokud by tedy bylo prokázáno, že jednající osoba neměla povědomí o tom, co je obsahem dokumentu, který podepsala, postrádalo by takové právní jednání právní účinky.

Dle výše citovaného ustanovení § 561 odst. 1 občanského zákoníku pak platí, že k platnosti právního jednání učiněného v písemné formě se vyžaduje podpis jednajícího, přičemž jiný právní předpis stanoví, jak lze při právním jednání učiněném elektronickými prostředky písemnost elektronicky podepsat. Písemná forma je zachována i při právním jednání učiněném elektronickými nebo jinými technickými prostředky umožňujícími **zachycení jeho obsahu a určení jednající osoby** (§ 562 odst. 1 občanského zákoníku).

Tímto jiným předpisem je aktuálně právě přímo použitelné nařízení eIDAS, které výslovně upravuje všechny přípustné podoby elektronického podpisu včetně elektronického podpisu prostého, a to v rozporu s dřívější platnou legislativou, která obsahovala požadavek na kvalifikovaný elektronický podpis. Tato dřívější úprava však už i v době své platnosti byla terčem kritiky odborné veřejnosti a převládaly výklady, dle kterých k platnosti právního jednání postačoval prostý elektronický podpis. Nová celounijní úprava prostředků vytvářejících důvěru tento trend výslovně potvrdila. Veřejně dostupná statistika využití kvalifikovaných certifikátů patrně neexistuje (minimálně autorům není k dispozici), z praxe autorů tohoto pojednání je však zřejmé, že kombinace složité právní úpravy a finanční a technologické náročnosti opatření, používání a udržování vlastního elektronického podpisu je natolik vysoká, že fakticky brání masivnímu rozšíření této technologie v české i světové

populaci.

Všechny úspěšné služby v segmentu elektronických služeb a nástrojů jsou postaveny na principu jednoduchosti využití pro uživatele. V okamžiku, kdy daná služba překročí únosnou míru použitelnosti, je její masovější rozšíření prakticky nemožné, a to i přes výhody, kterými daná technologie disponuje. Nepoměr mezi náročností a výhodami elektronického právního jednání realizovaného prostřednictvím kvalifikovaného (uznávaného) elektronického podpisu je tak značný, že uživatel ve sféře elektronického právního jednání preferuje i výraznou nejistotu v právní závaznosti a vymahatelnosti takového právního jednání, které je co do realizace podstatně jednodušší.

Faktické naplnění elektronizace právního jednání s veřejnou správou se tedy z valné části omezuje na "fikci podpisu" při využití informačního systému datových schránek, v soukromoprávních vztazích, u kterých se tato zákonná fikce neuplatní, je pak hojně využíváno různých služeb zajišťujících elektronické podepsání dokumentů bez potřeby kvalifikovaného (uznávaného) elektronického certifikátu, kdy právní závaznost takto podepsaných elektronických dokumentů je závislá na konkrétním technickém řešení dané služby (zejména pak ověření identity podepisující osoby formou SMS kódu a dalších zpravidla ne příliš spolehlivých prostředků).

Je tedy zřejmé, že vývoj legislativy nejen u nás, ale i na úrovni Evropské unie, v poslední době tenduje k oslabování požadavku na vyšší formy elektronického podpisu a nahrazuje jej důvěryhodným ověřením totožnosti jednajícího subjektu, tedy kvalifikovanou identifikací a autentizací takového subjektu.

Jak již bylo výše citováno, v **občanském zákoníku** je v jeho § 562 odst. 1 normováno, že *pisemná forma je zachována i při právním jednání učiněném elektronickými nebo jinými technickými prostředky umožňujícími zachycení jeho obsahu a určení jednající osoby*. S ohledem na vyčlenění této úpravy z obecnějšího požadavku na podpis právního jednání v písemné formě je výkladově tedy dokonce dovozováno, že u tohoto právního jednání v elektronické formě, neklade-li zákon na dané konkrétní právní jednání další specifický požadavek, není u soukromoprávního vztahu (žádného) podpisu třeba, je-li zachycen obsah takového jednání a určena jednající osoba.

S ohledem na výklad dalších souvisejících ustanovení a ustálenou praxi je pak doporučováno podpisem právní jednání vždy opatřit, a to v případě elektronického právního jednání tedy alespoň tzv. elektronickým podpisem prostým (viz výše). Tato úroveň elektronického podpisu však není ze své podstaty schopna garantovat, že podpis vytvořila podepsaná osoba, resp. že jej k takovému právnímu jednání sama připojila. Dle názoru autorů nejsou dostatečně argumentačně podloženy závěry, které prohlašují taková právní jednání za absolutně neplatná. Je však třeba zdůraznit, že případná spolehlivost či v krajním případě vymahatelnost takového právního jednání před soudem nemusí být jednoznačná právě s ohledem na uvedené nedostatky prostého elektronického podpisu. V konečné instanci a v konkrétnosti rozhoduje vždy příslušný soud. I ten však bude hodnotit takové právní jednání jen v případě jeho zpochybnění stranou sporu a vždy s ohledem na zásadu volného hodnocení důkazů a ve smyslu všech soukromoprávních zásad, mezi které patří i zásada bezformálnosti, resp. zákaz diskriminace elektronické podoby dokumentu obsažený v nařízení eIDAS. Ve veřejném prostoru se v této souvislosti objevil i rozsudek nižší soudní instance, který z dokumentu podepsaného slabší formou elektronického podpisu odmítl učinit závěr o jednání konkrétní osoby, právě identifikace jednajícího subjektu byla ale v úvaze soudu tím slabším článkem. Kombinace nižší formy elektronického podpisu s kvalifikovanou formou identifikace se z tohoto pohledu jeví dostatečnou.

Co do úrovně elektronického podpisu lze pak odkázat na citované ustanovení § 7 Zákona, které jednoznačně stanovuje, že v soukromoprávních vztazích je možné elektronický dokument podepsat

všemi úrovněmi elektronického podpisu včetně el. podpisu prostého. V analogii k listinné podobě dokumentu se tedy i v tomto případě bude jednat o vlastnoruční podpis.

Z výkladu požadavků na platnost elektronického právního jednání pak vyplývá, že nezbytná je:

- a. totožnost jednajícího subjektu, a
- b. zachycení jednoznačného obsahu samotného právního jednání.

Co se týče jednoznačného určení totožnosti jednajícího subjektu, jistě není zcela odpovídající analogie s vlastnoručním podpisem, u kterého je jednoznačné určení totožnosti podepisující osoby prakticky nemožné, byť se danou problematikou zabývá nemálo odborníků a vědeckých disciplín. Koneckonců jak ve fyzické, tak i v elektronické podobě není podpis nástrojem identifikace jednajícího subjektu, nýbrž jen stvrzením vůle být daným obsahem podepisovaného dokumentu vázán. Samotná identifikace pak probíhá uvedením identifikačních údajů v podepisovaném dokumentu. Pokud zákon považuje za vhodné u konkrétního právního jednání zajistit vyšší míru jistoty, stanovuje dodatečné požadavky na ověření identity podepisující osoby jako např. úřední ověření podpisu. I v elektronické sféře je rozlišován podpis dokumentu a identifikace jednající osoby.

U elektronické identifikace je situace tedy obdobná, zákon nevyžaduje žádnou minimální formu identifikace jednající osoby a je tedy zcela na stranách konkrétního právního jednání, jakou formu identifikace zvolí. Ve veřejnoprávní sféře je naopak toto minimum jasně stanoveno a je vyžadována elektronická identifikace prostřednictvím kvalifikovaného systému elektronické identifikace podle § 2 ZEI, a to nejméně ve stupni důvěry značná podle § 12 zákona o právu na digitální služby[4].

V soukromoprávních vztazích lze obecně doporučit zachovat požadavek na řádnou identifikaci jednajícího zejména v případech, kdy je zakládán či měněn právní vztah mezi stranami, a to v právně významné situaci. Je tedy záhodno provést řádnou identifikaci při podpisu smlouvy či následujících dodatků, všech právně významných jednáních s hmatatelnou hodnotou, netřeba je však být striktní při všech právních jednáních, zejména pokud hodnota takového jednání je spíše zanedbatelná (platba parkovného atp.).

Specifika elektronického právního jednání v pracovněprávních vztazích

Právní úprava platná do konce září 2023 byla k elektronickému podepisování a zejména pak doručování dokumentů mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem velmi nepříznivá a formalistická. Zvýšené požadavky oproti obecné právní úpravě patrně s ohledem na ochranu práv a zájmů zaměstnanců činily elektronické právní jednání v tomto segmentu v praxi nepoužitelným.

Od 1. 10. 2023 je však účinná tzv. transpoziční novela zákoníku práce provedená zákonem č. [281/2023](#) Sb., která, až na výjimky u nejdůležitějších jednostranných právních jednání týkajících se skončení pracovního poměru a mzdových výměrů, tedy tzv. písemností s přísnějším režimem doručování, navrácí podmínky doručování do režimu občanského zákoníku. Dodatečně stanovené podmínky jsou již obhajitelné a na samotné elektronické právní jednání a doručování dokumentu nemají vliv (jedná se například o komunikaci prostřednictvím e-mailové schránky zaměstnance, která není v dispozici zaměstnavatele, nebo zvláštní možnost odstoupení od takto uzavřené smlouvy ve lhůtě 7 dnů). Zejména tedy bylo ve faktické rovině odstraněno dříve nezbytné potvrzení o obdržení dokumentu zaměstnancem (včetně uznávaného elektronického podpisu!), které fakticky elektronické doručování znemožňovalo, jelikož zaměstnanec se mohl s doručovanou písemností seznámit, aniž by mu byla účinně doručena. Zároveň až na výše uvedené výjimky byl v souladu s popsáním vývojem

v této oblasti vypuštěn požadavek na používání vyšších forem elektronického podpisu.

Lze tedy shrnout, že i v pracovněprávních vztazích je až na opodstatněné výjimky nově možné řádně a platně elektronicky jednat se zaměstnancem, a to v režimu obecné právní úpravy obsažené v občanském zákoníku. Celou škálu pracovněprávních jednání počínaje samotných pracovních smluv, jejich změn, provozních dokumentů a např. dohodou o rozvázání pracovního poměru konče, je tedy nyní prakticky možné činit elektronicky.

Shrnutí

Tento článek si nečiní ambici postulovat jednoznačné závěry či doporučení, jak správně elektronicky jednat. Cílem bylo popsat dostupné možnosti a legislativní rámec, který elektronické právní jednání upravuje. Právní úprava elektronického právního jednání doznala v posledních letech významných změn a je velmi pravděpodobné, že v nastoleném trendu bude pokračováno. Významnou překážkou pro masovější rozšíření elektronického podpisu je právě jeho náročnost, zejména pak administrativní včetně nároků kladených na uživatele těchto nástrojů. V porovnání s v praxi bezproblémovou akceptací prostého ručního podpisu jsou nároky na technické zabezpečení elektronického podpisu, jeho dlouhodobou platnost a uznatelnost a další aspekty kvalifikovaného elektronického podpisu nepoměrně vyšší až nemístné. Fakticky tak brání masovému využití. Legislativa, a to jak evropská a přímo použitelná, tak česká již tyto překážky postupně odstraňuje a elektronické právní jednání zpřístupňuje běžnému uživateli. Přesto je však před námi ještě dlouhá a trnitá cesta, aby bylo zajištěno, že elektronické právní jednání bude bez problému využitelné pro každého a zároveň zajišťující přijatelnou míru bezpečnosti. Dle autorů tohoto pojednání je onou cestou právě bezpečná elektronická identifikace spolu s nástroji, které zaručí nezměnitelnost obsahu dokumentu (např. časová razítka či jiné nástroje ne nezbytně v přímé dispozici jednajícího), nikoliv kvalifikovaný elektronický podpis, byť jeho výhody jsou z odborného a technického pohledu zjevné.

Platná právní úprava rozlišuje mezi jednotlivými adresáty elektronického právního jednání a stanoví odlišné požadavky na podobu použitého elektronického podpisu. Elektronický dokument, který je opatřen byť i jen prostým elektronickým podpisem jednajícího subjektu ve spojení s identifikačními údaji o jednajícím subjektu získanými prostřednictvím vybraného prostředku elektronické identifikace v souladu s nařízením eIDAS a příslušnou adaptační národní legislativou, a to v úrovni záruky (důvěry) značné nebo vysoké, tedy identifikačními údaji získanými ze základních registrů státu spolu se zárukou nezměnitelnosti takového dokumentu zajišťuje elektronické právní jednání včetně jednoznačné identifikace jednajícího subjektu v souladu s platnou národní legislativou a přímo použitelnou unijní úpravou. Takto podepsaný elektronický dokument je nutno považovat za řádně podepsaný a jako takovému mu tedy v souladu s čl. 25 odst. 1, resp. čl. 46 nařízení eIDAS nemohou být upírány právní účinky a nesmí být odmítán jako důkaz v soudním a správním řízení pouze z toho důvodu, že má elektronickou podobu.

Z výše uvedeného se dá shrnout, že uznatelnost elektronického dokumentu je silně závislá na jeho nepochybném zachycení a pokud možno jednoznačném určení jednající osoby, zpravidla pak připojením elektronického podpisu této osoby. V soukromoprávních vztazích jsou právní úpravou kladeny na právní dokumenty jen minimální formální požadavky. Je na vůli jednajících stran, jaké požadavky si pro dané právní jednání vymíní. Z pohledu elektronického právního jednání se pak požadavek uznávaného elektronického podpisu s ohledem na jeho rozšíření v populaci jeví spíše obstrukčním a legislativa od takového požadavku postupně ustupuje. Tato vyšší forma elektronického právního jednání je obecně vyžadována pro elektronické jednání vůči veřejnému sektoru, ale i zde jsou z pozice orgánů veřejné správy nasazovány specifické aplikace, které umožňují vybraná elektronická jednání realizovat prostřednictvím identitních prostředků bez dispozice s uznávaným elektronickým podpisem. V soukromoprávních vztazích je kladen větší důraz na identifikaci jednající osoby, a to ideálně prostřednictvím kvalifikovaného systému elektronické

identifikace alespoň ve stupni důvěry značném. Dostupnost těchto prostředků a jejich praktická jednoduchost užití s minimálními náklady bude rozhodujícím faktorem. Spolehlivost těchto způsobů elektronické identifikace již dnes značně předstihuje listinnou formu právního jednání, u které je identifikace ve značné míře závislá na znalosti konkrétní protistrany. Uvedené závěry lze nově aplikovat i na drtivou většinu právních jednání v pracovněprávních vztazích.

Mgr. Vladimír Nováček,
advokát

Advokátní kancelář Vych & Partners, s.r.o.

Lazarská 11/6
120 00 Praha 2

Tel.: +420 222 517 466
Fax: +420 222 517 478
e-mail: office@ak-vych.cz

[1] nařízení č. 910/2014 ze dne 23. července 2014, o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES a souvisejícími právními předpisy

[2] zákon č. [297/2016](#) Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce (dále jen „Zákon“)

[3] zákon č. [250/2017](#) Sb., o elektronické identifikaci (dále jen „ZEI“)

[4] zákon č. [12/2020](#) Sb. o právu na digitální služby (dále jen „ZPDS“)

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)